

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K2-42Cpr/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7223203171
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Petrovičová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7223203171.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Slávkou Petrovičovou v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, právne zastúpená JUDr. Milanom Slobodníkom, advokátom v Košiciach, so sídlom Štúrova 20, proti žalovanej: Obec Cestice, IČO: 00 324 043, so sídlom Cestice 89, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou GRABAN, TORMA & PARTNERS s.r.o., IČO: 36 730 564, so sídlom Kováčska 53, Košice, o náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyňi sumu 5 775,75 € brutto a úroky z omeškania:

- vo výške 7% ročne zo sumy 1 132,50 € od 11.12.2022 do zaplataenia,
 - vo výške 7,5% ročne zo sumy 1 132,50 € od 11.1.2023 do zaplataenia,
 - vo výške 8 % ročne zo sumy 1 132,50 € od 11.2.2023 do zaplataenia,
 - vo výške 8% ročne zo sumy 1 132,50 € od 11.3.2023 do zaplataenia,
 - vo výške 8,5% ročne zo sumy 1 132,50 € od 11.4.2023 do zaplataenia,
 - vo výške 8,75% ročne zo sumy 113,25 € od 11.5.2023 do zaplataenia,
- všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobkyňa má proti žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu.

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť štátu na účet tunajšieho súdu súdny poplatok vo výške 1 977 €, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 23.12.2020 sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru a náhrady mzdy. Z opisu rozhodujúcich skutkových okolností v žalobe súd zistil, že žalobkyňa dňa 1.4.2020 uzatvorila so žalovanou pracovnú zmluvu, podľa ktorej bola zaradená na pracovnú pozíciu samostatnej odbornej referentky. Tento druh práce však nepretržite vykonáva pre žalovanú od 21.6.1976. Dňa 25.6.2019 ju fyzicky napadol starosta obce Ing. Róbert Grešo. Od toho času bola práceneschopná až do júna 2020. Dňa 24.6.2020 sa po skončení práceneschopnosti dostavila k budove Obecného úradu, kde jej zo strany starostu obce nebol umožnený vstup na pracovisko. Po skončení práceneschopnosti tak nemohla z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa vykonávať svoju doterajšiu prácu, pričom tento stav trval ešte aj v čase podania žaloby.

2. Rozsudkom zo dňa 13. júna 2022 č.k. 42Cpr/64/2020-137 Okresný súd Košice II v časti určenia, že skončenie pracovného pomeru výpoveďou zo strany zamestnávateľa podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce na základe listu žalovanej zo dňa 2.7.2020 je neplatné, návrhu žalobkyne vyhovel. Jej nárok na náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru vylúčil na samostatné konanie. Tento rozsudok v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6CoPr/8/2022 zo dňa 28.

februára 2023 nadobudol právoplatnosť dňa 4.4.2023. Tým bol vytvorený právny základ pre uplatnenie nároku na náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru, o ktorom bolo následne vedené samostatné konanie pod predmetnou spisovou značkou K2-42Cpr/9/2023.

3. Písomným podaním zo dňa 18.5.2023 žalobkyňa špecifikovala výšku svojej mesačnej mzdy 1 132,50 € a výšku žalovanej náhrady 32 955,75 €, ktorú žiadala priznať za obdobie od 1.11.2020 do 4.4.2023. Žalobkyňa pri stanovení mesačnej náhrady vychádzala zo svojich mzdových listov za mesiace júl, august a september roku 2020 z ktorých je zrejmá hrubá mzda vo výške 955,50 € (tarifný plat 830,50 € + zvýšenie tarifného platu 125,00 €). Až do júna 2020 vrátane, jej bol žalovanou vyplácaný aj osobný príplatok vo výške 177 € mesačne, ktorý jej bol počnúc mesiacom júl 2020 bezdôvodne odňatý. Keďže od 25.6.2019 až do 24.6.2020 bola práceneschopná a po ukončení práceneschopnosti nemohla vykonávať pre žalovanú prácu z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa, nemohlo ani dôjsť k naplneniu dôvodov na odobratie osobného príplatku. Podľa názoru žalobkyne pred odobratím osobného príplatku z objektívnych dôvodov a bez jej zavinenia nevykonávala prácu a teda v období pred júlom 2020 sa u nej ani nemohla znížiť úroveň kvality plnenia pracovných úloh. Keďže je zjavné, že na odňatie osobného príplatku nebol objektívny dôvod a na zaplatenie osobného príplatku má nárok aj za III. štvrtrok 2020, je podľa žalobkyne potrebné predpokladanú výšku hrubej mzdy navýšiť v každom mesiaci aj o sumu osobného príplatku vo výške 177 €. Tým mesačná výška mzdy predstavuje žalovanú čiastku 1 132,50 €.

4. Žalobkyňa na preukázanie svojho nároku predložila listinné dôkazy, ktoré tvoria obsah súdneho spisu a to najmä:

- výplatné pásky za obdobie apríl/2020 – september/2020
- oznámenie o výške a zložení funkčného platu z 29.1.2019
- oznámenie o prekážkach v práci na strane zamestnávateľa zo dňa 17.4.2023.

5. Žalovaná sa k uplatnenému nároku vyjadrila písomným podaním zo dňa 26.6.2023 v ktorom vo vzťahu k mesačnej výške mzdy poukázala na to, že žalobkyňi bol osobný príplatok rozhodnutím zamestnávateľa odňatý. Žalobkyňa preto na náhradu vo výške príplatku nemá akýkoľvek právny nárok. Dôvody, ktoré viedli zamestnávateľa k odňatiu osobného príplatku, spočívali v nedostatočnom plnení pracovných úloh v období pred práceneschopnosťou žalobkyne trvajúcou jeden rok. Odňatie príspevku po ukončení pracovnej neschopnosti má svoj praktický význam, a to práve z dôvodu, že žalobkyňi po skončení pracovnej neschopnosti prislúcha mzda, nie nemocenské platené Sociálnou poisťovňou. Odňatie osobného príplatku nebolo neodôvodnené, práve naopak, žalovaná pristúpila k odňatiu osobného príplatku vzhľadom na neuspokojivé plnenie pracovných úloh a opakované porušenie pracovnej disciplíny.

Podľa žalovanej je pri výpočte pravdepodobného zárobku potrebné vychádzať z rozhodujúceho obdobia – III. štvrtroka 2020, v ktorom by žalobkyňa dosiahla mzdu za mesiace júl, august a september 2020 v sume tarifného platu vo výške 830,50 € s tarifným zvýšením 125 €. Pravdepodobný zárobok za uvedené obdobie predstavuje 955,50 € a tento zárobok nie je podľa žalovanej možné zvyšovať o osobný príplatok, ktorý bol žalobkyňi odňatý rozhodnutím zamestnávateľa.

Žalovaná navrhla náhradu mzdy v rozsahu väčšou ako 12 mesiacov nepriznať vôbec. S poukazom na § 79 ods. 2. Zákonníka práce sú podľa nej splnené podmienky na to, aby sa súd zaoberal možnosťou zníženia rozsahu náhrady mzdy, a to s prihliadnutím na:

- to, že žalovaná je subjektom verejnej správy,
- dôvody konštatovania neplatného skončenia pracovného pomeru,
- skutočnosť, že pracovné miesto žalobkyne je od júla 2019 neobsadené,
- sociálny charakter plnenia poskytovaného v čase po uplynutí 12 mesiacov.

6. Žalovaná na preukázanie svojich tvrdení predložila:

- písomné upozornenie na porušenie pracovnej disciplíny zo dňa 16.8.2019
- písomné upozornenie na porušenie pracovnej disciplíny zo dňa 22.7.2019
- zoznam účtov s uvedením zostatku a pohybov na účte
- faktúrami za odber elektrickej energie.

7. Mestský súd Košice vo veci rozhodol dňa 13. novembra 2023 rozsudkom č.k. K2-42Cpr/9/2023-221. Výrokom I. zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyňi titulom náhrady mzdy sumu 27.180 € brutto a úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.132,50 € od 11.12.2020 do zaplatenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.1.2021 do zaplatenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.2.2021 do zaplatenia, zo sumy 1.132,50 €

od 11.3.2021 do zaplattenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.4.2021 do zaplattenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.5.2021 do zaplattenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.6.2021 do zaplattenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.7.2021 do zaplattenia, zo 6CoPr/4/2024 2 sumy 1.132,50 € od 11.8.2021 do zaplattenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.9.2021 do zaplattenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.10.2021 do zaplattenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.11.2021 do zaplattenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.12.2021 do zaplattenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.1.2022 do zaplattenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.2.2022 do zaplattenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.3.2022 do zaplattenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.4.2022 do zaplattenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.5.2022 do zaplattenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.6.2022 do zaplattenia, zo sumy 1.132,50 € od 11.7.2022 do zaplattenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,5% zo sumy 1.132,50 € od 11.8.2022 do zaplattenia a zo sumy 1.132,50 € od 11.9.2022 do zaplattenia, s úrokom z omeškania vo výške 6,25% zo sumy 1.132,50 € od 11.10.2022 do zaplattenia a s úrokom z omeškania vo výške 7% zo sumy 1.132,50 € od 11.11.2022 do zaplattenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Výrokom II. vo zvyšku žalobu zamietol.

Výrokom III. rozhodol, že žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Výrokom IV. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť štátu n na účet súdu súdny poplatok vo výške 1.630,50 € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

8. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podali odvolanie žalobkyňa proti zamietavému výroku II. a žalovaná proti vyhovujúcemu výroku I. a súvisiacim výrokom III. a IV. o náhrade trov konania a súdnom poplatku. Krajský súd v Košiciach (ďalej tiež odvolací súd) rozsudkom č.k. 6CoPr/4/2024-330 zo dňa 28. mája 2024 potvrdil napadnutý rozsudok Mestského súdu Košice vo výroku I. V prevyšujúcom rozsahu rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9- Odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie dôvody v potvrdenej časti rozsudku, ktorým súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok na náhradu mzdy v rozsahu 24 mesiacov (vyhovujúci výrok I.) naplnené nie sú. Súd prvej inštancie, pokiaľ ide o vyhovujúci výrok rozsudku, vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 C.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu v potvrdenej časti rozsudku vyvodil správny právny záver, rozsudok v tejto časti náležite odôvodnil a neboli zistené žiadne porušenia procesných práv ani vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie v spore. Preto odvolací súd rozsudok vo vyhovujúcom výroku I. ako vecne správny potvrdil.

10. Pokiaľ ide o odvolanie podané žalobkyňou proti zamietavému výroku II. odvolací súd dospel k opačnému záveru. Žalobkyňa dôvodne uplatnila odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p., pretože rozsudok v tejto časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie nárok žalobkyne na náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru aj za čas presahujúci 24 mesiacov až do právoplatnosti rozsudku súdu o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, t.j. do 4.4.2023 síce posúdil podľa správneho zákonného ustanovenia, t.j. § 79 ods. 1, 2 Zákonníka práce, avšak túto normu nesprávne interpretoval, ak žalobu v prevyšujúcom rozsahu zamietol s odôvodnením, že priznanie náhrady mzdy v rozsahu 24 mesiacov je dostatočným naplnením sankčnej a satisfakčnej funkcie náhrady mzdy a s prihliadnutím na sociálnu funkciu náhrady mzdy je jej zníženie o 5 mesiacov primerané, a to za situácie, že nekonštatoval rozpor výkonu práva žalobkyne (domáhať sa náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru) s dobrými mravmi. Odklonil sa tým od ustálenej súdnej praxe, v zmysle ktorej znížiť, prípadne vôbec nepriznať náhradu mzdy za obdobie presahujúce 12 mesiacov možno len výnimočne, a to v prípadoch, ak by výkon práva na náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru, zaručeného ustanovením § 79 ods. 1 Zákonníka práce, bol v rozpore s dobrými mravmi v zmysle článku 2 Zákonníka práce (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/157/2010).

12. Z hľadiska vyššie uvedených kritérií súd prvej inštancie žalobou uplatnený nárok na náhradu mzdy za obdobie prevyšujúce 24 mesiacov neposudzoval, a preto podľa odvolacieho súdu rozhodol predčasne, ak žalobu v tejto časti zamietol. V ďalšom konaní bude preto súd opätovne povinný na základe doposiaľ vykonaného dokazovania a doplneného po vrátení veci posúdiť žalobou uplatnený nárok z hľadiska vyššie uvedených kritérií a k zníženiu resp. nepriznaniu náhrady mzdy za čas presahujúci 24 mesiacov bude môcť súd pristúpiť iba vtedy, ak zistí, že výkon práva žalobkyne požadovať náhradu mzdy aj za toto obdobie (5 mesiacov a 4 dni) je v rozpore s dobrými mravmi.

13. Po vrátení veci sporové strany ďalšie dokazovanie nenavrhlí, súd preto vychádzal z už vykonaného dokazovania oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktoré predložili sporové strany, oboznámením sa s opisom skutkových okolností a dožiadanim Sociálnej poisťovne. V priebehu odvolacieho konania žalobkyňa predložila odpoveď Inšpektorátu práce Košice zo dňa 25.3.2024, Informáciu pre občanov Obce Cestice a zistenia Obecného zastupiteľstva Obce Cestice, na základe čoho súd zistil nasledovné:

14 . Žalobkyňa pracovala u žalovanej od 21.6.1976 s druhom výkonu práce, naposledy dohodnutom ako samostatná odborná referentka. Dňa 4.4.2023 nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Košice II č.k. 42Cpr/64/2020-137, ktorým bolo určené, že výpoveď žalovanej zo dňa 2.7.2020 je neplatná. Podľa predmetnej výpovede sa mal pracovný pomer žalobkyne u žalovanej ukončiť dňom 30.10.2020.

15. V súvislosti s týmto neplatným skončením pracovného pomeru listom zo dňa 16.7.2020, odoslaným na poštovú prepravu v ten istý deň, žalobkyňa oznámila žalovanej, že skončenie pracovného pomeru výpoveďou zo dňa 2.7.2020 považuje za neplatnú. Preto trvala na tom, aby ju aj naďalej zamestnávala.

16. Z lustrácie v registri Sociálnej poisťovne súd zistil, že žalobkyňa v rozhodnom období (1.11.2020 – 4.4.2023) vykonávala prácu na základe dohody pre spoločnosť Kaufland Slovenská republika vos a to v období marec 2022 – marec 2023, kedy sa jej vymeriavací základ pohyboval v rozmedzí od 40 € do 100 € mesačne.

17.. Podľa oznámenia o výške a zložení funkčného platu zo dňa 29.1.2019 mala žalobkyňa s účinnosťou od 1.1.2019 priznaný funkčný plat v nasledovnom zložení:

- tarifný plat 755 €
- osobný príplatok 177 €
- zvýšenie tarifného platu 113,50 €
- funkčný plat mesačne vo výške 1 045,50 €.

18. Podľa výplatných pásov za mesiac apríl, máj a jún 2020, boli žalobkyňi v tomto období vyplatené tieto zložky mzdy:

- tarifný plat 830,50 €
 - zvýšenie tarifného platu 125,00 €
 - osobný príplatok 177 €
- čo spolu predstavovalo 1 132,50 €.

Podľa výplatných pásov za obdobie júl, august a september 2020 boli žalobkyňi vyplatené tieto zložky mzdy:

- tarifný plat 830,50 €
 - zvýšenie tarifného platu 125,00 €
- čo spolu predstavovalo 955,50 €.

19. Listom zo dňa 22.7.2019 žalovaná žalobkyňu písomne upozornila na porušenie pracovnej disciplíny na základe toho, že po vykonanej kontrole zo strany zamestnávateľa bolo zistené nesprávne vykázanie bankového úveru prijatého na zabezpečenie predfinancovania spoločných programov SR a EÚ v rámci výkazníctva subjektov verejnej správy. Nedôslednosťou žalobkyne a teda nedôsledným plnením pracovných povinností porušila ustanovenia Opatrenia MF SR č. MF/017353/2017-352 zo dňa 19. decembra 2017, na čo už obec upozornilo listom Ministerstvo financií SR.

20. Listom zo dňa 16.8.2019 došlo zo strany žalovanej k ďalšiemu písomnému upozorneniu žalobkyne na porušenie pracovnej disciplíny, ktorého sa mala dopustiť tým, že sa pokúsila zmarit výberové konanie na riaditeľku školy tak, že bez vedomia starostu obce zavolala predsedovi Školskej Rady a jednému z členov, že konanie sa ruší a že konanie nebude.

21. Listom zo dňa 17.4.2023 žalovaná oznámila žalobkyňi prekážku v práci na strane zamestnávateľa podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce. Z jeho obsahu vyplýva, že v dôsledku zrušenia pracovného miesta žalobkyne bez náhrady jej obec Cestice ako jej zamestnávateľ nevie pridelovať prácu. V nadväznosti na vyššie uvedené vznikla prekážka v práci na strane zamestnávateľa podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce. Z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa bude žalobkyňi podľa § 142 ods. 3 Zákonníka

práce poskytnutá náhrada mzdy v sume jej priemerného mesačného zárobku. Súčasne bolo žalobkyni oznámené, že v dôsledku uvedenej prekážky v práci na strane zamestnávateľa nemá povinnosť dostaviť sa počas trvania prekážky na pracovisko a zotrvať na ňom v rámci pracovného času, pokiaľ ju obec Cestice vopred nevyzve dostaviť sa na pracovisko v určitom čase.

16. Podľa ust. § 79 ods. 1 Zákonníka práce, ak zamestnávateľ dal zamestnancovi neplatnú výpoveď, alebo ak s ním neplatne skončil pracovný pomer okamžite alebo v skúšobnej dobe a ak zamestnanec oznámil zamestnávateľovi, že trvá na tom, aby ho naďalej zamestnával, jeho pracovný pomer sa nekončí, s výnimkou, ak súd rozhodne, že nemožno od zamestnávateľa spravodlivo žiadať, aby zamestnanca naďalej zamestnával. Zamestnávateľ je povinný zamestnancovi poskytnúť náhradu mzdy. Táto náhrada mzdy patrí zamestnancovi v sume jeho priemerného zárobku odo dňa, keď oznámil zamestnávateľovi, že trvá na ďalšom zamestnaní, až do času, keď mu zamestnávateľ umožní pokračovať v práci, alebo ak súd rozhodne o skončení pracovného pomeru.

17. Podľa ust. § 79 ods. 2 Zákonníka práce, ak celkový čas, za ktorý by sa mala zamestnancovi poskytnúť náhrada mzdy, presahuje 12 mesiacov, môže súd na žiadosť zamestnávateľa jeho povinnosť nahradiť mzdu za čas presahujúci 12 mesiacov primerane znížiť, prípadne náhradu mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov zamestnancovi vôbec neprizná. Náhrada mzdy môže byť priznaná najviac za čas 36 mesiacov.

18. Žalobkyňa pre neplatné skončenie pracovného pomeru nepracovala u žalovanej od novembra 2020 a do právoplatného rozhodnutia súdu o neplatnom skončení jej pracovného pomeru (4.4.2023) ubehlo 29 mesiacov a 4 dni. Rozsudkom Mestského súdu Košice v poradí prvým jej bol právoplatne priznaný nárok na náhradu mzdy za 24 mesiacov, čo predstavuje obdobie od 1.11.2020 do 31.10.2022.

19. Po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 13. novembra 2023 č.k. K2-42Cpr/9/2023-221 v časti výroku o zamietnutí žaloby za čas presahujúci 24 mesiacov, ostal predmetom konania iba nárok žalobkyne na náhradu mzdy za toto obdobie, t.j., za čas od 1.11.2022 do 4.4.2023, čo je 5 mesiacov a 4 dni. Pri posudzovaní tohto nároku súd vychádzal zo záväzného právneho názoru odvolacieho súdu a z ustálenej judikatúry.

20. Ústavný súd SR v náleze sp.zn. I. ÚS 331/2019, v bode 48. uviedol: „Z ústavnoprávneho hľadiska preto neobstojí právny názor najvyššieho súdu, ktorý s dôrazom na sociálnu funkciu náhrady mzdy uviedol, že okolnosti týkajúce sa pomerov zamestnávateľa pre rozhodnutie nie sú významné. Súd je však oprávnený prihliadať len k okolnostiam, ktoré existovali po uplynutí 12 mesiacov z celkovej doby, za ktorú zamestnancovi mala byť poskytnutá náhrada. Priznanie náhrady mzdy za ďalšie obdobie má preto nadväzovať na správanie sa zamestnanca pri zaisťovaní si zabezpečenia svojich základných životných potrieb“.

21. Súdna prax i právna teória vychádzajú zo záveru, že náhrada mzdy titulom neplatného skončenia pracovného pomeru nie je náhradou ušlej mzdy, nemá charakter ekvivalentu mzdy, ktorú si zamestnanec nemohol zarobiť v dôsledku toho, že mu zamestnávateľ znemožnil vykonávať prácu, ale má povahu satisfakcie voči zamestnancovi a súčasne aj sankcie voči zamestnávateľovi, ktorý bezdôvodne pristúpil k skončeniu pracovného pomeru so zamestnancom (porovnaj R 90/1970). Náhrada mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov odo dňa oznámenia zamestnanca zamestnávateľovi, že trvá na ďalšom zamestnaní, má teda satisfakčný a sankčný charakter, ale neplní sociálnu funkciu.

22. V okolnostiach prejednávaneho prípadu neboli zistené a ani nevyšli najavo žiadne okolnosti, ktoré by bolo možné vyhodnotiť v neprospech žalobkyne. Samotné uplatnenie nároku na náhradu mzdy nie je konaním v rozpore s dobrými mravmi, lebo ide o zákonom predpokladaný nárok a žalobkyňa si ho uplatňovala v rámci zákonného limitu. Žalobkyňa mala záujem pracovať u žalovanej aj po doručení výpovede. Žalobkyňa sa do zamestnania dostavila po skončení práceneschopnosti avšak žalovaná jej prácu už neumožnila. Listom zo dňa 17.4.2023 starosta obce oznámil žalobkyni prekážku v práci na strane zamestnávateľa z dôvodu organizačnej zmeny č. 27/20 zo dňa 27.2.2020, pre ktorú žalobkyňu nemohol zamestnávať a to až do uplynutia výpovednej doby.

23. Na strane žalovanej neexistovali objektívne dôvody na to, aby žalobkyni neumožnila pokračovať v práci po ukončení jej PN a ani v čase do rozhodnutia súdu o neplatnom skončení pracovného pomeru. Žalovaná v čase po neplatnom skončení pracovného pomeru so žalobkyňou zamestnávala tieto osoby:

- D. A. 12.2.2020 – 28.2.2020

- D. E. 17.5.2021 – 31.8.2021; 6.12.2021 – 31.12.2021; 30.5.2022 – 31.5.2022

- D. E. – 13.7.2022 – 28.10.2022.

Išlo výkon práce na základe dohody s nepravidelným príjmom, pričom toto obdobie výkonu práce uvedených zamestnankyň trvalo spolu cca 7 až 8 mesiacov. Uvedené zamestnankyne vykonávali prácu v archíve. Odo dňa 1.3.2020 žalovaná v pracovnom pomere zamestnáva A. F.. Táto zamestnankyňa podľa vyjadrenia starostu robí administratívnu prácu, teda kontakt s občanmi. Vedenie účtovníctva žalovaná zabezpečovala prostredníctvom externej spoločnosti za odmenu. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná práce samostatného odborného referenta potrebovala, tieto zabezpečovala externou firmou, dohodami o výkone práce a od 1.3.2020 novou zamestnankyňou. Uvedené okolnosti je potrebné vyhodnotiť v neprospech zamestnávateľa.

24. Po neplatnom skončení pracovného pomeru žalobkyňa nevykonávala prácu v pracovnom pomere. Na základe dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru mala príjem vo výške 40 – 100 € mesačne brutto. Bola poberateľkou starobného dôchodku. Z výpovede žalobkyne na pojednávaní dňa 18.9.2023 vyplynulo, že: „Potom, čo som stratila príjem pre neplatné skončenie pracovného pomeru ja som si nemohla už dovoliť to čo predtým. Ja som sa musela viac uskrniť. Už nemám vyživovacie povinnosti, žijem spolu s manželom a spolu s nami býva aj dcéra, ktorá nemá dokončený dom.“

25. Ako už bolo uvedené, povinnosťou súdu pri posudzovaní opodstatnenosti zníženia náhrady mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov je zohľadniť aktuálnu rozhodovaciu prax. Z odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo 157/2010 vyplýva, že súd môže na žiadosť zamestnávateľa náhradu mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov primerane znížiť, prípadne vôbec nepriznať len výnimočne, a to v prípadoch ak výkon práva na náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru zaručeného ust. § 79 ods. 1 zákonníka práce, by bol v rozpore s dobrými mravmi v zmysle Čl. 2 Zákonníka práce. Takýto výklad je ústavne súladný z dôvodu, že rešpektuje najvšeobecnejšiu hodnotu právneho štátu, a to hodnotu spravodlivosti. Tejto hodnote zodpovedá poskytnutie ochrany proti bezpráviu a naplnenie všeobecných právnych zásad, podľa ktorých každý je povinný znášať dôsledky svojho protiprávneho konania a nikto nemôže mať prospech z vlastnej nepoctivosti. Správnosť záverov citovaného rozhodnutia potvrdil aj Ústavný súd SR vo svojom Náleze z 19. Novembra 2019 sp.zn. I. ÚS 331/2019 v ktorom o.i. uviedol, že v dôsledku systémových spoločensko-ekonomických zmien, ku ktorým došlo po roku 1989, je však potrebné nároky z neplatne skončeného pracovného pomeru posudzovať iným spôsobom, tak, ako už uviedol Najvyšší súd vo veci sp. zn. 6Cdo/157/2010.

26. V prejednávanej veci z vykonaného dokazovania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zníženie náhrady. Žalobkyňa pri jej uplatnení nekonala v rozpore s dobrými mravmi. O pokračovanie v práci pre žalovanú prejavila záujem. S ohľadom na svoj vek a „covidové obdobie“ sa dokázala zamestnať iba formou dohody o vykonaní práce (roznášaním letákov Kaufland). V tejto súvislosti súd iba pripomína, že poberanie starobného dôchodku nie je dôvodom pre zníženie nároku na náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru a nie je ním ani nepriaznivá finančná situácia zamestnávateľa (ktoré skutočnosti boli potvrdené aj v odvolacom konaní).

27. Na základe uvedených skutočností súd preto priznal žalobkyni nárok na náhradu mzdy za zostávajúce obdobie 5 mesiacov a 4 dní, pričom výška mesačnej náhrady mzdy bola v predchádzajúcom konaní ustálená sumou 1 132,50 €. V apríli 2023 bolo 18 pracovných dní a 2 platené sviatky. Denná náhrada mzdy žalobkyne tak predstavovala 56,625 € a náhrada za dva pracovné dni v apríli 2023 je teda suma 113,25 €. Žalobkyni za obdobie od 1.11.2022 do 4.4.2023 patrí náhrada mzdy vo výške spolu 5 775,75 € brutto.

28. Súd priznal žalobkyni aj náhradu na úroky z omeškania vždy v zákonnej výške vyplývajúcej z nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., pričom vychádzal zo záverov Ústavného súdu SR, ktorý vo svojom rozhodnutí sp.zn. III. ÚS 460/2017 zo dňa 4. júla 2017 konštatuje: „Zamestnávateľ, ktorý sa dostane do omeškania s peňažným plnením voči zamestnancovi, je povinný platiť od vzniku omeškania zákonné úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov; ustanovenie § 1 ods. 4 Zákonníka práce nemožno vykladať tak, že by tomuto záveru bránilo. Zamestnávateľ sa dostáva do omeškania s vyplatením jednotlivých mesačných náhrad mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru márnym uplynutím výplatného termínu v nasledujúcom

kalendárnom mesiaci, z čoho vyplýva i to, že nasledujúcim dňom vzniká zamestnancovi právo na úrok z omeškania z príslušnej sumy náhrady mzdy“.

29 Splatnosť mzdy žalobkyne 10. dňa nasledujúceho mesiaca nebola v konaní sporná. Preto súd priznal žalobkyni nárok na úroky z omeškania z každej mesačnej náhrady mzdy vždy od 11. dňa nasledujúceho mesiaca, až do jej úplného zaplatenia.

30. Podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Žalobkyňa sa v tomto konaní o náhradu mzdy domáhala zaplatenia sumy 32 955,75 € s príslušenstvom, pričom bola úspešná v celom rozsahu uplatneného nároku. Preto súd žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Keďže výsledok sporu je určujúci aj pre nárok na náhradu trov odvolacieho konania, žalobkyňa má na plnú náhradu trov nárok tak vo vzťahu ku konaniu pred súdom prvej inštancie ako aj k odvolaciemu konaniu.

32. Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 79/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z Registra trestov bola žalobkyňa od zaplatenia súdneho poplatku za podanie žaloby oslobodená. Preto je neúspešná žalovaná povinná zaplatiť súdny poplatok podľa položky 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 1 977 €, kedy za základ pre výpočet súdneho poplatku bola zobrať priznaná suma spolu 32 955,75 €.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.